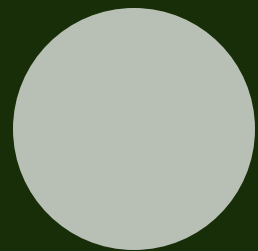


ELKE REGIO TELT!

WAT NU.....?

UITVOERINGSKRACHT EN VERBEELDINGSKRACHT IN ZUID- EN OOST DRENTHE



Kenniscafé KKNN
29 januari 2025

Marieke de Vries – gemeente Emmen

WAAR GAAN WE HET OVER HEBBEN:

1. UITVOERINGSKRACHT:

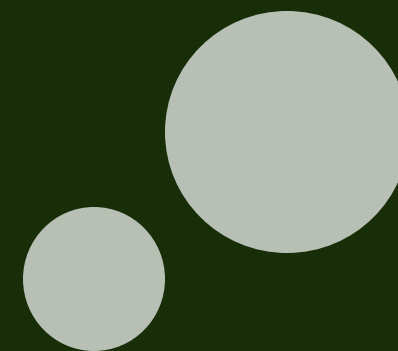
- **Wie/Wat/Waar in Zuid- en Oost- Drenthe?**
- **Wat zijn onze opgaven/waarom ERT!?**
- **Wat doen we nog meer?**

2. VERBEELDINGSKRACHT:

- **Over vooruit denken en vooruit doen.**
- **Hoe dan!?**
- **Wat vraagt dat van ons? (en wie is ons?)**

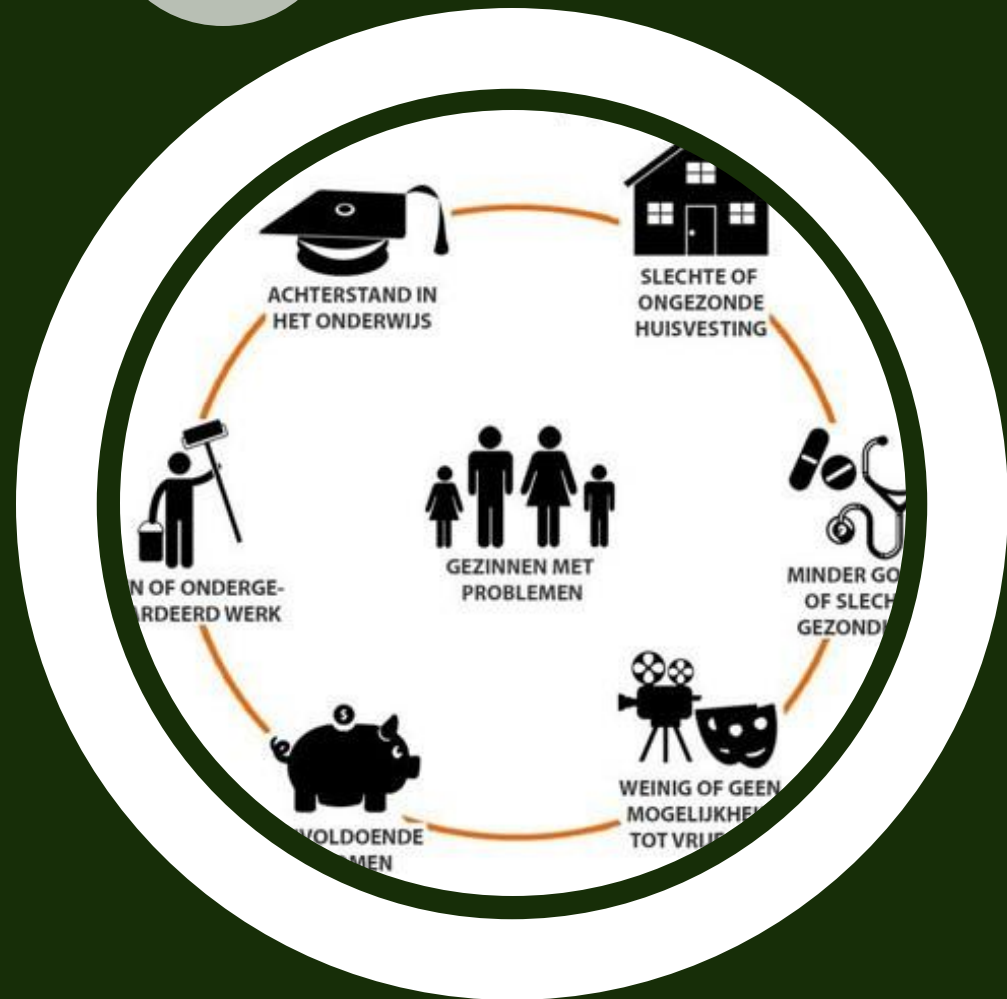


provincie Drenthe



**DEEL 1
WIE/WAT/WAAR
ERT! IN ZUID- EN
OOST- DRENTHE**

WAAR KOM IK WEG.....?



A wide-angle landscape photograph featuring a vast field of purple heather in the foreground and middle ground. The heather is in full bloom, creating a dense carpet of purple and pinkish-purple. In the background, there are scattered green trees and a distant horizon line under a bright blue sky filled with large, fluffy white clouds. The overall scene is bright and natural, suggesting a rural or parkland setting.

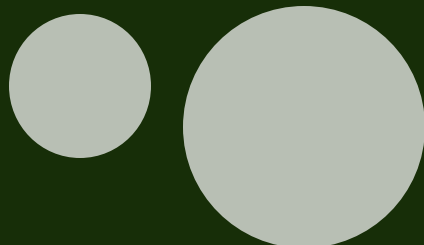
ZUCHT...



HIER KOM IK WEG...



- 25.000 inwoners
- Gemeente van dorpen: 25 kernen
- Wonen, recreëren en agrarisch ondernemen
- Hunebed hoofdstad: Unesco
- Cittaslow





HIER KOM IK WEG...



- 56.000 inwoners
- Ontstaan door de vervening
- Veel hoogwaardige industrie



HIER KOM IK WEG...



- Van esdorp tot veenkolonie
- Van natuurgebied tot industrie
- Van nuchterheid tot oranjezoorts
- Van Naoberschap tot krabbenmand
- Van historie tot innovatie
- Van 20e penning tot... in de eeuwigheid?





HIER KOM IK WEG...



Gemeente
Coevorden

- Historische vestingstad en Plopsaland
- 36.000 inwoners, 38 kernen
- Rustig platteland en levendige kernen
- Agrarische sector en moderne bedrijvigheid
- Actieve grensgemeente: Drentse brug naar Europa
- Euroterminal, Europark en grensoverschrijdende mobiliteit

ZONDER ZUID- EN -OOST DRENTHE GEEN...

- Dopper
- JSF
- Senseo
- Blue-tooth
- Don Diablo
- René Karst
- Daniel Lohues
- Jannes
- Old Amsterdam
- Nederlandse olie en gas
- Energietransitie
- Landbouwtransitie



DÉ DRENT BESTAAT NIET...

MAAR:

Karakteristieken van onze identiteit:

- Te aardig om eerlijk te zijn (Groningers: te eerlijk om aardig te zijn)
- Turf, Jenever en Achterdocht....
- Zand en veen
- Ondernemerschap en onafhankelijkheid
- Naoberschap?
- Trots, nuchter en bescheiden
- Wij bluffen niet
- We staan niet vooraan te gillen...



Offerte MIRT-Onderzoek Nedersaksenlijn



NS VOOR DE VEENKOLONIËN

WAT WE AL DOEN

DIUTCH

Voorbeeld Regio Deal: brede welvaart verbeteren door aanpakken tekort zorgpersoneel

In een regio is een tekort aan hbo-verpleegkundigen en de verwachting is dat dat tekort zal toenemen. In de regio werden eerst alleen mbo-verpleegkundigen opgeleid. De mbo-verpleegkundigen die in de regio werken, kunnen nu, dankzij een project in het kader van de Regio Deal, via een flexibele opleiding de hbo-opleiding Verpleegkunde volgen. Het is cruciaal dat er een opleidingsmogelijkheid in de regio is gestart. De dichtstbijzijnde bestaande hbo-v opleiding is namelijk te ver weg voor de doelgroep. Die bestaat vooral uit werkende moeders. Zij zouden vanwege de lange reistijd deze opleiding anders niet volgen.

Voor de opleiding zijn praktijkbegeleiders nodig die zelf hbo-verpleegkundigen zijn. Vanwege het tekort aan hbo-verpleegkundigen in de regio hadden zij geen tijd om die rol te vervullen. Met het geld van de Regio Deal zijn tijdelijk extra hbo-verpleegkundigen in de regio ingezet, zodat hbo-verpleegkundigen die al in de regio werkten, ook praktijkbegeleiding konden geven. Door de aanwas van het aantal hbo-verpleegkundigen, kan de regio nu zelf voorzien in praktijkbegeleiders. Dit project is succesvol afgerond. Het is een voorbeeld van hoe een Regio Deal een impuls kan geven.



INTERREG
Deutschland
Nederland



Europäische Union
Europese Unie



KERNOPGAVEN ERT! ZUID- EN OOST- DRENTHE:

**Gezondheid & Armoede:
Kwetsbare Gezondheid en
afnemende Veerkracht**

**Wonen & Leven:
Kansenongelijkheid en
Leefbaarheid onder druk**

**Bereikbaarheid & Voorzieningen:
Onbereikbaarheid en Mobiliteits-
armoede**

**Werken & Leren:
Kwetsbare Economie en
Arbeidsmarkt en Onderwijs
uit balans**



HUIDIGE SYSTEMATIEK LEIDT TOT JENGAPUZZEL-EFFECT:

Zorg

Spreiding vs
concentratie:
Relatie verloskunde,
spoedzorg,
specialistische zorg
(kinderhartchirurgie

Onderwijs

Talent komt in de
verdrukking als
cijfers in alle
opzichten de dienst
uit blijven maken

Wonen

Luchtkastelen
onder zeeniveau
zijn aansprekender
dan Drents realisme

Veiligheid

Blauw per aantal
inwoners ipv km² of
grensligging

MIRT

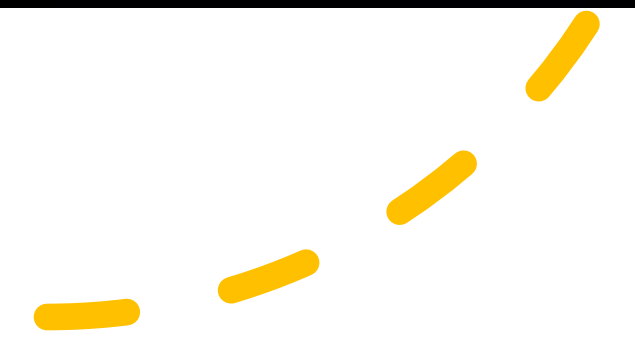
Geen geld zonder
files



DEEL 2:

VERBEELDINGSKRACHT

**OVER VOORUIT
DENKEN EN
VOORUIT DOEN**



HOE DOEN WE DIT SOORT DINGEN?

WAAR KOMEN WE WEG?

WAAR WILLEN WE NAAR TOE?

=

VAN OPGAVEN NAAR AMBITIES VIA DOELEN NAAR ACTIELIJNEN

TOCH?

DOEN WE!



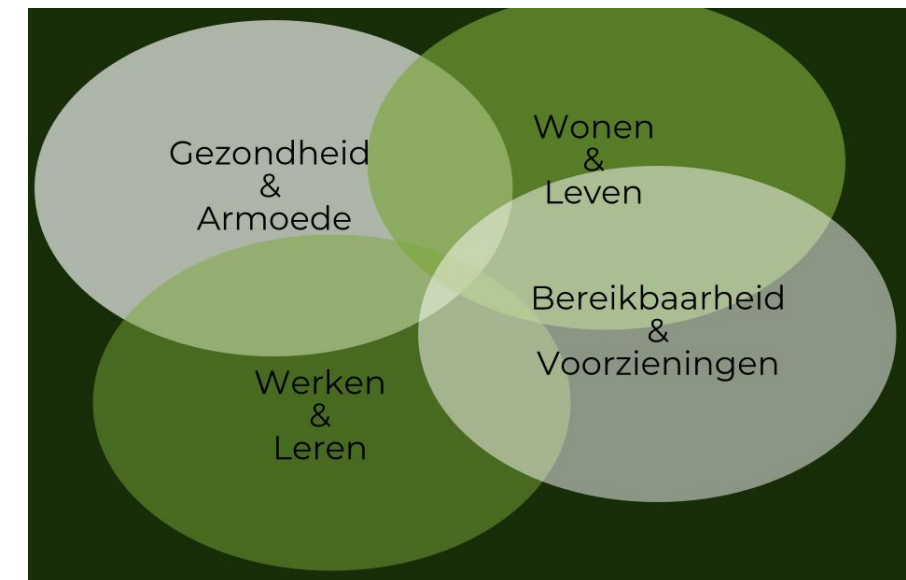
OPGAVEN (HADDEN WE AL):

2 INTEGRALE 'ERT!' OPGAVEN:

- A. Kwetsbaar sociaal economisch systeem, disbalans in bevolkingsopbouw, onevenwichtige en onaantrekkelijke verdeling van kansen, welvaart en welzijn.
- B. Brede welvaart blijft achter ten opzichte van Nederlands gemiddelde

4 INTERNE REGIONALE OPGAVEN:

1. Kwetsbare Gezondheid en afnemende Veerkracht
2. Kwetsbare Economie en Arbeidsmarkt en Onderwijs uit balans
3. Kansengelijkheid en Leefbaarheid onder druk
4. Onbereikbaarheid en Mobiliteits-armoede



AMBITIES (EEN SCHETS):

8 INTERNE REGIONALE AMBITIES: 'wij willen...

1. dat iedereen hier **gezond** kan **opgroeien** en **oud** worden
2. een vitale gemeenschap waarin iedereen **meetelt, bijdraagt** en zich economisch **staande kan houden**
3. een gezonde **groene** leefomgeving waarin iedereen **duurzaam** kan leven, wonen en verblijven
4. dat onze **demografie** en de woon, leef en verblijf-mogelijkheden met elkaar **in balans** zijn
5. passende infrastructuur die ons fysiek, sociaal, digitaal en op het gebied van energie **onbelemmerd verbindt** met andere **regio's, Europa** en de **wereld**.
6. dat **bedrijven** die een **bijdrage** willen leveren aan onze **brede welvaart** en die wij daarvoor nodig hebben zich **onbelemmerd** kunnen **vestigen**
7. een **concurrerende** regio zijn met een eigen economisch profiel, gebaseerd op een duurzaam, groen en **circular ecosystem** waarin **werken** en **leren** in **balans** zijn, talent tot wasdom kan komen en blijft en **bloeit**.
8. dat iedereen in staat gesteld wordt om naar **talent** en **vermogen** deel te nemen en bij te dragen aan de **bloei** van onze regio en daar de **vruchten** van kan **plukken**.

9. OF ZOIETS....

DOELEN (EEN SCHETS):

8 INTERNE REGIONALE DOELEN (1 voorbeeld per ambitie, maar meer mogelijk):

1. Wij stellen **gezondheid centraal** in al ons beleid (dus ook economie en fysieke ruimte)
2. Alle **SES-scores** zijn in 2050 in lijn met het **landelijk gemiddelde**
3. Percentage inwoners (**zeer**) **tevreden** met hun **leefomgeving** ligt in 2050 ruim boven het landelijke gemiddelde
4. Percentage inwoners (**zeer**) **tevreden** met hun **woonsituatie** ligt in 2050 ruim boven het landelijke gemiddelde
5. **Reistijden** en **daadwerkelijk (forensisch) verkeer** van en naar andere regio's is significant resp. afgenomen en toegenomen
6. **Nabijheid** van **voorzieningen** is voor elke inwoner op een **aanvaardbaar niveau**.
7. In 2050 liggen het BPR en de deelname en uitval-cijfers in het onderwijs rond het landelijk gemiddelde
8. De **match** tussen **onderwijs** en **arbeidsmarkt** is in **balans** uitgedrukt in cijfers die liggen in het landelijk gemiddelde
9. **OF ZOIETS...**

RUMSFELDS LOGIC OF UNKNOWN UNKNOWNNS:

“ER ZIJN DINGEN WAARVAN WE NIET WETEN DAT WE ZE NIET WETEN”

MAAR.....

minder/geen	ONBEKENDE BEKENDE <i>Dingen waarvan we niet weten dat we ze weten: iemand anders weet het, maar wij niet: <u>vooroordelen/intuïtie</u></i> BRAINSTORMEN/GROUP SKETCHING	ONBEKENDE ONBEKENDE <i>Dingen waarvan we niet weten dat we ze niet weten: we zijn ons er niet bewust van dat we iets niet weten: <u>verrassingen/terra incognita</u></i> ONTWERPEN/ONTDEKKEN
meer/veel	BEKENDE BEKENDE <i>Dingen waarvan we weten dat we ze weten: <u>feiten</u></i> ORDENEN EN TOEPASSEN	BEKENDE ONBEKENDE <i>We weten dat er dingen zijn die we niet weten en niet kunnen voorspellen: <u>aannames/vragen</u></i> EXPERIMENTEREN/MONITOREN
	KENNIS	
	meer/veel	minder/geen

WAAROM WETEN WE HET NIET?...

IMPOSSIBLE

POSSIBLE

PLAUSIBLE

PROBABLE

HOE VERDER WEG IN DE **TIJD**, HOE **MINDER WE WETEN** EN HOE MEER **WE NIET WETEN**...



ER IS DUS NIET ÉÉN TOEKOMST(VISIE), MAAR ER IS EEN **ONEINDIGE** HOEVEELHEID MOGELIJKE **TOEKOMSTEN**.

...EN IS DIT ERG?



NEE HET IS NIET ERG: VAN ÉÉN PERSPECTIEF NAAR PERSPECTIEVEN

VAN OPGAVEN NAAR **AMBITIES**, VIA **DOELEN** NAAR **ACTIELIJNEN**?

OF:

VAN **WAT WE NU WETEN** VIA **ONDERZOEKEND ONTWERP** NAAR **MOGELIJKE
UITKOMSTENRUIMTE** EN VERDER NAAR **GEWENSTE UITKOMSTENRUIMTE**



ORANJE = DENKEN EN DOEN VANUIT **HET BEKENDE BEKENDE** = KENNIS **TOEPASSEN** VOOR KORTE
TERMIJN

GROEN = DENKEN EN DOEN VANUIT **HET ONBEKENDE** = MOGELIJKE TOEKOMSTEN **BEGRIJPEN** EN
VOORSTELBAAR MAKEN EN MET CREATIVITEIT DE WENSELIJKE TOEKOMSTEN **ONTWERPEN**.



VERSCHILLEN OP EEN RIJTJE:

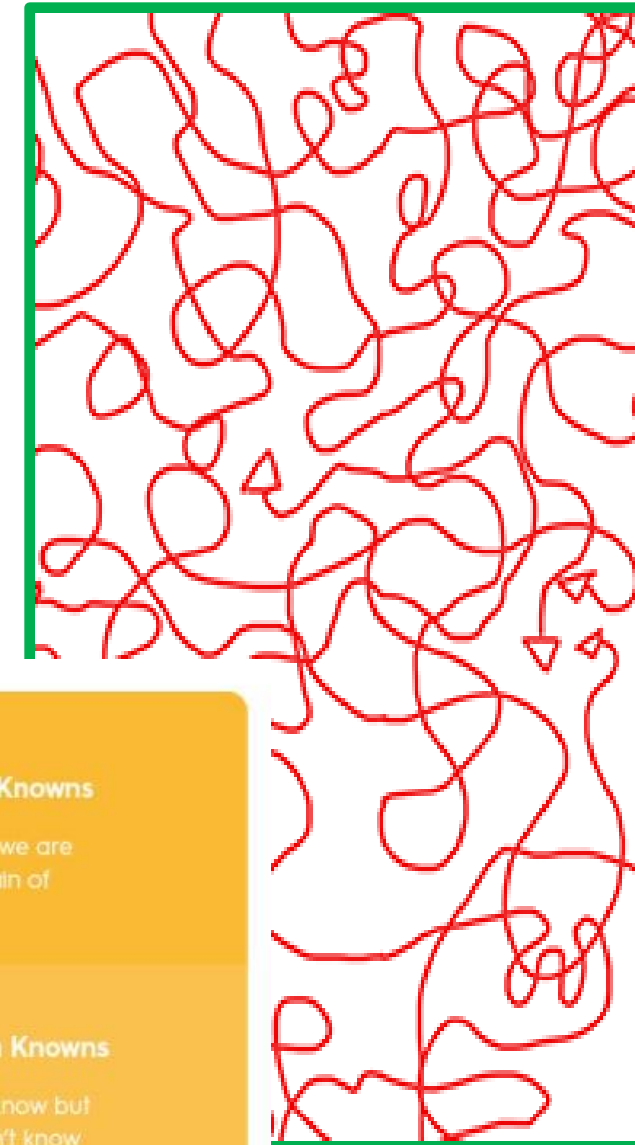
PLANNEN (VAN A NAAR B)	ONTWERPEN (VAN A NAAR..... 8?)
BEVESTIGEND	KRITISCH
FICTIEVE FUNCTIES	FUNCTIONELE FICTIES
ONTWERPEN ALS PROCES	ONTWERPEN ALS EEN MIDDEL OM TE CREËREN
ZOEKT ANTWOORDEN	STELT DE GOEDE VRAGEN
IN DIENST VAN HET SYSTEEM	IN DIENST VAN DE SAMENLEVING
PAST DE WERELD AAN OP ONS	HELPT ONS OM TE PASSEN IN DE WERELD
VOOR HOE DE WERELD IS	VOOR HOE DE WERELD ZOU KUNNEN ZIJN
LAAT ONS (VER)KOPEN	LAAT ONS DENKEN
STURINGSPRINCIPES	ONTWERPPRINCIPES
UITVOERINGSKRACHT	VERBEELDINGSKRACHT
KORTE TERMIJN	LANGE TERMIJN

EN NU DAN?



WE DOEN HET ALLEBEI!

Het Plan voor de regio	De Uitvoeringsagenda
<p>Het plan voor de regio dient als basis voor de uitwerking van de gebiedsgerichte inzet per 4 jaar in de komende twintig jaar.</p> <p>1. Introductie. Inleiding en achtergrond.</p> <p>2. Probleemanalyse huidige situatie en opgaven. Analyse van regionale uitgangssituatie en belangrijkste opgaven om uit de relatieve achterstandssituatie te kunnen komen.</p> <p>3. Huidige inzet en handelingsperspectief. Regionaal beeld van huidige inzet en wat hierin mist om uit de achterstandspositie te kunnen komen. Met mogelijkheden voor regionale inzet met activiteiten en interventies, relaterend aan de probleemanalyse.</p> <p>4. Organisatie. Beschrijving van organisatie en sturing per regio (bv. apart, of aansluitend bij staande samenwerking resp. benutting bestaande overlegstructuren), betrokkenheid doelgroepen en partijen, planning op hoofdlijnen. Inclusief benodigde behoeften voor betrokkenheid en inzet van het rijk.</p>	<p>De uitvoeringsagenda concretiseert de inzet qua activiteiten en interventies in de regio, voor de komende vier jaar.</p> <p>1. Introductie. Inleiding en achtergrond.</p> <p>2. Aanpak met beschrijving: activiteiten, verbinding aan verwacht effect op doelen, integraliteit in opgave, welke inzetten/bijdrages worden verwacht van alle betrokken partijen, concrete resultaten, hoe inwoners worden betrokken.</p> <p>3. Monitoring. Over hoe de aanpak wordt gemonitord en getoetst.</p> <p>4. Organisatie. Met beschrijving: organisatie en afstemming rondom realisatie (mensen en middelen), vormgeving regionale samenwerking. En hoe zow procesmiddelen als de mid uitvoering van de agenda's</p>



HOE DAN?



HET BEKENDE BEKENDE: TOEPASSEN!

- Toepassen wat je weet en kent: laaghangend fruit. (zonder andere opties uit te sluiten!!)
- Mijlpalen/'producten' die je kun omschrijven plannen en opleveren.

HET ONBEKENDE BEKENDE: BRAINSTORMEN!

- Bestaande data, ervaring en kennis benutten door zo vroeg mogelijk met mensen en partijen in contact te komen.

HET BEKENDE ONBEKENDE: EXPERIMENTEREN EN MONITOREN!

- Groot denken, maar in kleine stapjes doen en daarvan leren

HET ONBEKENDE ONBEKENDE: VERKENNEN EN ONTDEKKEN

- Onderzoekend ontwerpen van mogelijke toekomst en daarvan leren: verbeeldingskracht genereren.

WAT ZOU JIJ DOEN?

1. HOE VALT DIT VERHAAL?
2. WELKE ROL ZIE JE VOOR JEZELF?
3. WELKE HOUDING VRAAGT DAT?
 - NAAR ELKAAR?
 - NAAR HET RIJK?
 - NAAR HET LOKAAL BESTUUR?
 - NAAR INWONERS/VELD/MARKT?
4. WAT HEB JE NODIG?



DANK!

